

Näringsdepartementet

103 33 Stockholm

Yttrande

Vårt datum: 2017-02-02
Dariernr: SSM2017-485
Dokumentnr: SSM2017-485-1
Handläggare: Jan Lillhök
Telefon: +46 8 799 4267

Synpunkter på Swedacs hemställan om lagändring gällande tillsyn över riksmätplatser

Sammanfattning

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) har i en hemställan till Näringsdepartementet den 30 juni 2016 föreslagit att bestämmelserna om tillsyn över riksmätplatserna ändras för att bättre stämma överens med internationella krav på området. Ändringsförslaget rör lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll och förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll.

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) anser att ett eventuellt nytt regelverk bör ge utrymme för riksmätplatserna att välja endera av de två alternativen ackreditering eller självdeklaration med "peer-evaluation", för bedömning av riksmätplatsernas ledningssystem. En "peer-evaluation" med självdeklaration bedöms vara det mest fördelaktiga alternativet då det stärker både den egna kompetensen och kompetensen i den tekniska bedömningen, samt tydliggör riksmätplatsstatusen i kvalitetsinfrastrukturen.

Ärendet

I en hemställan till Näringsdepartementet den 30 juni 2016 föreslår Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) att de nationella bestämmelserna ändras för att vara förenligt med de två alternativ för bedömning av riksmätplatsernas ledningssystem (ackreditering mot ISO/IEC 17025 eller "peer-evaluation" med självdeklaration) som det internationella systemet för ömsesidigt erkännande av riksmätplatser (MRA) ger. Ändringsförslaget rör lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll och förordningen (2011:811) om ackreditering och teknisk kontroll.

I ett yttrande till Näringsdepartementet den 3 november 2016 förordar RISE/SP att om en författningsändring är nödvändig, bör den formuleras så att båda alternativen blir möjliga och att de svenska riksmätplatserna själva får möjlighet att välja det alternativ som är mest lämpat för verksamheten. RISE/SP för fram att nuvarande tillsynsmodell har fungerat väl och att det inte har funnits invändningar mot detta från den europeiska samverkansorganisationen för metrologiinstitut (EURAMET), men att om en författningsändring är nödvändig önskar man kunna välja förfarandet med "peer-evaluation" och självdeklaration. Argument som RISE/SP för fram rörande ackrediteringsalternativet är att det förvisso är beprövat och välkänt, men att det liknar nuvarande system och kan ge en olycklig sammanblandning mellan konventionella och kommersiella leverantörer av kalibreringstjänster. Riksmätplatser är inte enbart en kalibreringsinstans, utan ska även erbjuda den högsta metrologiska resursen och kompetensen på nationell nivå och stå för den metrologiska spårbarheten. Majoriteten av internationella metrologiinstitut använder sig därför

av ”peer-evaluation”. Fördelarna med ”peer-evaluation” och självdeklaration är riksmätplatsernas deltagande i processen och det kompetensutbyte som detta innebär samt de fördelar som det ger i deltagandet i de europeiska forskningsprogrammen.

SSM, som i förordningen (1989:527) om riksmätplatser är utsedd till riksmätplats för joniserande strålning, gör en liknande bedömning som RISE/SP. Nuvarande svenska system för riksmätplatstillsyn fungerar väl. Om regelverket förändras bör det ge utrymme för båda alternativen för bedömning av riksmätplatsernas ledningssystem. En ”peer-evaluation” med självdeklaration bedöms vara det mest fördelaktiga alternativet då det stärker både den egna kompetensen och kompetensen i den tekniska bedömningen, samt tydliggör riksmätplatsstatusen i kvalitetsinfrastrukturen.

I detta ärende har stf. generaldirektören Fredrik Hassel beslutat. Utredaren Jan Lillhök har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också chefsjuristen Ulf Yngvesson, avdelningschefen Johan Friberg, enhetschefen Jens Lund och utredaren Linda Persson deltagit.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Fredrik Hassel

Jan Lillhök

För kännedom

1. Miljö- och energidepartementet
2. RISE/SP
3. Swedac